

**КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот Скопје**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2012 ГОДИНА**

Скопје, февруари 2013

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-2
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за паричните текови	5
Извештај за промени во главнината	6
Белешки кон финансиските извештаи	7-34
Додатоци	
Додаток 1- Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работење	
Додаток 2- Годишна сметка	
Додаток 3- Годишен Извештај за работење	

М.Х.Јасмин 20, 1000 Скопје
Република Македонија

Тел: +389 (2)32 14 706
Факс: +389 (2)32 14 707

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје**

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот - Скопје (Друштвото), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2012 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во главнината и Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот на Друштвото е одговорен за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување кои се прифатени и објавени во Република Македонија. Оваа одговорност вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка, избирање и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото.

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот - Скопје заклучно со 31 декември 2012 година, како и нејзината финансиска успешност и паричните текови за годината која што завршува тогаш во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување кои се прифатени и објавени во Република Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со MCP 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работата е конзистентен, од сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот - Скопје за годината која завршува на 31 декември 2012 година.

Скопје, 18 февруари 2013 година

Овластен ревизор

Гоце Христов

Управител и Овластен ревизор

Антонио Велјанов

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА за годината која завршува на 31 декември

	Белешка	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Приходи			
Заработка премија од осигурување, нето	8	242,539	199,075
Приходи од вложувања	9	38,512	35,979
Останати оперативни приходи		187	526
Вкупно приходи		281,238	235,579
Расходи			
Настанати штети, нето	10	(22,777)	(17,498)
Промени во математичка резерва	21	(122,953)	(104,294)
Расходи за спроведување на осигурувањето	11	(109,165)	(95,181)
Расходи од финансирање	12	(1,962)	(1,678)
Расходи од исправка на вредност на побарувања од осигурување	17	(1,336)	(1,176)
Останати расходи		(1,413)	(1,024)
Вкупно расходи		(259,606)	(220,851)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		21,632	14,728
Расход за данок од добивка	13	(683)	(448)
НЕТО ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		20,949	14,280
Друга сеопфатна добивка:		-	-
Вкупно друга сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		20,949	14,280

Одборот на Директори на Кроација Осигурување АД - Скопје ги одобрил овие финансиски извештаи за објавување и му ги предложил на Собранието на акционери заради нивно усвојување, а во нивно име ги потпишал:

Извршен Директор
Вилма Учета

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 31 декември

	Белешка	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
СРЕДСТВА			
Нематеријални средства	14	716	843
Недвижности и опрема	14	5,459	2,329
Финансиски вложувања:			
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	15	591,905	479,286
Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
Финансиски вложувања за тргувanje		-	-
Депозити, заеми и останати пласмани	16	90,842	71,112
Побарувања од осигурување	17	19,491	14,336
Останати тековни средства	18	8,710	7,136
Парични средства и парични еквиваленти	19	9,612	7,165
ВКУПНО СРЕДСТВА		726,735	582,207
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Главнина			
Акционерски капитал	20	184,132	184,132
Откупени сопствени акции (-)		(14,609)	(14,609)
Резерви		16,184	11,424
Акумулирана добивка (загуба)		8,451	4,312
Добивка (загуба) за финансиска година		20,949	14,280
Вкупно главнина		215,107	199,539
Обврски			
Математичка резерва	21	474,715	351,762
Резервации за штети	10	1,844	1,309
Преносни премии	8	5,339	4,440
Резервација за отпремнини и награди		922	922
Обврски по основ на надомест на штети		-	-
Обврски за финансиски лизинг	22	2,253	814
Останати тековни обврски	23	26,555	23,421
Вкупно обврски		511,628	382,668
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		726,735	582,207

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД

Друштво за осигурување на живот - Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ за годината која завршува на 31 декември

	Белешка	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Парични текови од оперативно работење			
Приливи од осигурениците	8	236,859	199,922
Исплати на осигурениците	10	(22,242)	(17,472)
Исплати за реосигурување	8	(363)	(307)
Исплати за вработените	11	(21,941)	(17,145)
Исплати за останати расходи од работење	11	(84,325)	(75,344)
Платена камата	12	(273)	(101)
Платен данок на добивка		(261)	(332)
Нето парични текови од оперативно работење		107,454	89,221
Парични текови од инвестиционо работење			
Нето прилив (одлив) од депозити во банки	16	(18,960)	(22,500)
Нето прилив (одлив) од државни записи	15	13,904	(13,904)
Нето прилив (одлив) од државни обврзници	15	(123,597)	(58,856)
Дадени позајмици	16	(770)	(343)
Приливи од камати		33,573	27,579
Продажба на опрема	14	120	50
Купени нематеријални средства	14	(177)	(752)
Купена опрема	14	(1,757)	(772)
Нето парични текови од инвестиционо работење		(97,664)	(69,498)
Парични текови од финансиско работење			
Исплати за финансиски лизинг		(1,962)	(624)
Исплатена бруто дивиденда		(5,381)	-
Откупени сопствени акции		-	(14,609)
Нето парични текови од финансиско работење		(7,343)	(15,233)
Нето зголемување (намалување) на парични средства		2,447	4,490
Парични средства на почетокот на годината	19	7,165	2,675
Парични средства на крајот од годината	19	9,612	7,165

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД

Друштво за осигурување на живот - Скопје

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА за годината која завршува на 31 декември

Почетна состојба на 1 јануари 2011

Сеопфатна добивка

Добивка за финансиската година

Останата сеопфатна добивка

Вкупна сеопфатна добивка

Трансакции со сопствениците

Нова емисија на акции

Откупени сопствени акции

Распределба на добивката за резерви

Состојба на ден 31 декември 2011

Сеопфатна добивка

Добивка за финансиската година

Останата сеопфатна добивка

Вкупна сеопфатна добивка

Трансакции со сопствениците

Нова емисија на акции

Исплатена бруто дивиденда

Распределба на добивката за резерви

Состојба на ден 31 декември 2012

	Основна главнина		Откупени сопствени акции (-)	Резерви	Акумулирана добивка	Вкупно главнина
	Број на обични акции	Износ				
	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД	(000) МКД
Почетна состојба на 1 јануари 2011	30,000	184,132	-	6,765	8,971	199,868
Сеопфатна добивка						
Добивка за финансиската година	-	-	-	-	14,280	14,280
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	30,000	184,132	-	6,765	23,251	214,148
Трансакции со сопствениците						
Нова емисија на акции	-	-	-	-	-	-
Откупени сопствени акции	-	-	(14,609)	-	-	(14,609)
Распределба на добивката за резерви	-	-	-	4,659	(4,659)	-
Состојба на ден 31 декември 2011	30,000	184,132	(14,609)	11,424	18,592	199,539
Сеопфатна добивка						
Добивка за финансиската година	-	-	-	-	20,949	20,949
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	-	20,949	20,949
Трансакции со сопствениците						
Нова емисија на акции	-	-	-	-	-	-
Исплатена бруто дивиденда	-	-	-	-	(5,381)	(5,381)
Распределба на добивката за резерви	-	-	-	4,760	(4,760)	-
Состојба на ден 31 декември 2012	30,000	184,132	(14,609)	16,184	29,400	215,107

**КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**

1. Основни податоци и дејност

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) има добиено Решение за издавање на дозвола за вршење на работи на осигурување бр.18-3209/6 од 10.08.2004 година, според кое Друштвото ќе врши работи на осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- осигурување на живот (освен она наведено во точките од 20 до 23 од член 5 од Законот за супервизија на осигурување), и
- осигурување од последици на несрекен случај - незгода (вклучувајќи и индустриски повреди и професионални заболувања) во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда.

Согласно Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија, во декември 2008 година, Друштвото изврши докапитализација со што основната главнина е зголемена од 750,000 ЕУР на 3,000,000 ЕУР.

Вкупниот број на вработени со 31 декември 2012 година изнесува 32 вработени од кои 13 на неопределено и 19 на определено време (2011: 34 вработени).

2. Основа за составување на финансиски извештаи

2.1. Основ за подготовкa на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 3 заклучно со страница 34, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2012 и 2011 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за вложувањата кои се чуваат до доспевање кои се признаени според амортизирана набавна вредност.

2. Основа за составување на финансиски извештаи (продолжение)

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случаувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изгответи врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека друштвото ќе продолжи да работи во дogleдна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1. Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од следните променливи компоненти: каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странските валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се обезбедува во случај на промена на нефинансиска променлива компонента која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

3.2. Договори за осигурување

(а) Признавање и мерење

Приходи

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработка од датумот на настанувањето на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии од незгода кој се проценува дека ќе се заработка во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

3. Основни сметководствени политики (продолжение)

3.2. Договори за осигурување (Продолжение)

Штети и исплати на осигуреници

Настанатите штети и исплати на осигуреници ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети, како и исплати на осигуреници по основ на доживување кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на пооделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и доколку се материјални, посебно се обелоденети. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Резервациите за штети се формираат по начелата на актуарската струка со употреба на соодветни статистички методи.

(б) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(в) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

3.3. Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искајуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од дивиденди, капитални добивки од продажба на хартии од вредност, приходи од камати и курсни разлики.

Каматите се признаваат на пресметковна основа според методот на ефективна каматна стапка.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.4. Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики.

Кamatите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

3.5. Курсни разлики

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2012 и 2011, се следните:

	2012	2011
1 ЕУР =	61.5000 МКД	61.5050 МКД
1 USD =	46.6510 МКД	47.5346 МКД

3.6. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Согласно измените на даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува одредени трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци), помалку искажани приходи и во случај кога се врши распределба на добивката за дивиденди на физички лица или нерезиденти. Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2011: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времени разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување.

Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

Пресметката на ефективната даночна стапка е дадена во Белешката 13.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.7. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки и денарски депозити по видување.

3.8. Побарувања од осигурување

Побарувањата по основ на премии за осигурување се состојат од фактурирани, а ненаплатени премии за осигурување согласно тарифата на Друштвото, намалени за направената исправка на вредноста (резервација) за сомнителните и ненаплатливи побарувања.

3.9. Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување

Исправката на вредноста на побарувањата по основ на премии и камати на премии се врши според проценката на наплатливост на овие побарувања од страна на менаџментот на Друштвото.

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура, и тоа како што следува:

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 30 дена	0%
Доспеани од 31 до 60 дена	10%
Доспеани од 61 до 120 дена	31%
Доспеани од 121 до 270 дена	51%
Доспеани од 271 до 365 дена	71%
Доспеани над 365 дена	100%

3.10. Вложувања во хартии од вредност

Друштвото вложувањата во хартии од вредност ги категоризира како вложувања кои се чуваат до доспевање. Вложувањата кои се чуваат до доспевање се состојат од вложувања во краткорочни или долгорочни хартии од вредност (државни записи или обврзници) издадени од страна на државата или Народна Банка на Република Македонија и кои Друштвото ги чува во своето портфолио до нивното доспевање заради остварување на приходи од камати.

Почетно, вложувањата се исказани по набавна вредност, односно според износот на парични средства и еквиваленти на парични средства платени за нивна набавка.

Последователно, сите вложувања кои се чуваат до доспевање се признаваат според амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.11. Опрема

(1) Општа објава

Почетно, опремата се евидентира по нејзината набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Последователно, опремата се води по нејзината набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на опремата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на опрема се книжи како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

(2) Амортизација

Амортизацијата на опремата претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Опремата се амортизира поединечно, се до нејзиниот целосен отпис. Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на опремата за 2012 година во однос на 2011 година се следните:

	2012	2011	2012	2011
Транспортни средства	25 %	25 %	4 години	4 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Останата опрема	10 - 25 %	10 – 25 %	4 - 10 години	4 - 10 години
Канцелариски мебел	20 %	20 %	5 години	5 години

3.12. Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина.

Почетното мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатени парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на негово стекнување. Последователно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба средството. Стапката на амортизација во 2012 година изнесува 25% годишно (2011: 25% годишно).

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.13. Оштетување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.14. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се исказуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.15. Математичка резерва

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашна вредност на идните обврски врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници.

Математичката резерва се пресметува со примена на нето метода, како разлика помеѓу сегашна вредност на идни обврски на осигурувачот и сегашна вредност на идни обврски на договорувачот на осигурувањето.

Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги во предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од поединечните договори за осигурување.

Математичката резерва се пресметува за секој договор за осигурување поединечно.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.16. Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Резерви

Резервите на сигурност претставуваат неноминиран капитал кој се формира со распределба од остварената добивка. Зголемувањето на резервите на сигурност се врши со распределба на најмалку една третина од остварената добивка по годишната сметка, ако таа не се користи за покривање на загубата од претходните години.

Средствата на резервите на сигурност друштвото ги користи за покривање на загуби од работењето и други ризици.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка, не е должно понатаму да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

(3) Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои ги поседува истото се третираат како сопствени (резорски) акции, се признаваат по нивната набавна вредност и се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото.

Сопствените акции се стекнуваат со нивно откупување на секундарниот пазар на хартии од вредност (берза) по тековни берзански цени со претходно донесени одлуки за нивно стекнување од страна на надлежните органи на управување на Друштвото. Стекнататите сопствени акции се признаваат по нивната набавна вредност во која што се вклучени и трансакционите трошоци (превизии) направени за нивното стекнување.

Сопствените акции се отуѓуваат по пат на нивно повторно издавање (јавна или приватна понуда), како и со нетрговски преноси (залог и сл) согласно одредбите на Законот за хартии од вредност. Разликата што се јавува при отуѓувањето на сопствените акции помеѓу нивната набавна и продажна вредност се признава како премија на емитирани акции и се прикажува во рамките на вкупниот капитал на Друштвото.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.17. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искајуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

Друштвото користи деловни простории под оперативен наем за кои се плаќаат месечни наемнини.

3.18. Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтиранот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси.

Согласно интерните акти, Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија отпремнина која одговара на пет просечни месечни бруто плати, но не помалку од пет просечни месечни бруто плати исплатени во Друштвото во последното тримесечие, како и џубилејни награди за секои 10, 15, 20, 25, 30, 35 и 40 години поминати во Друштвото во висина на 1 просечна плата (за 10 и 15 години), 1.5 просечна плата (за 20, 25 и 30 години) и 2 просечни плати (за 35 и 40 години). Друштвото има направено резервирање за ова право на вработените.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.19. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде применено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.20. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите, вложувањата и сл. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Друштвото има трансакции во странска валута, кои произлегуваат од неговото тековно работење, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флукутации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чии валутен курс се смета за релативно стабилен.

Ризик од промени на цените

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на објективната вредност на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот. Друштвото е изложено на ризик од промени на цените на вложувањата и истиот е надвор од контрола на Друштвото (Види: Белешка 15).

4.2. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концетрација на кредитен ризик со оглед дека најголем број од осигурениците се разни друштва и физички лица во РМ.

4.3. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или има пласирано депозити во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има пласирано средства во вид на депозити во банки, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик.

4.4. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

**КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**

4. Финансиски ризици и управување со истите (Продолжение)

4.5. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка и на персоналниот данок на доход за 2012 година. Според ова, постои даночен ризик за пресметка на дополнителни даноци и придонеси во случај на идна контрола од страна на даночните власти и истиот е изразен преку износите дадени во билансите за 2012 година.

5. Утврдување на објективна вредност

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат вложувањата во хартии од вредност, побарувањата од осигурување, обврските кон добавувачи, обврските по основ на лизинг, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеноаност во рок од максимум до една година од датумот на билансот на состојба, со исклучок на вложувањата кои се чуваат до доспевање кои имаат карактер на долгорочни средства.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење исклучиво со сопствени средства поради што не користи краткорочни или долгорочни кредити од банки и други друштва. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа.

6.2. Ризик од девизни валути

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од вложувања на средства деноминирани во странска валута (државни обврзници), при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2012 и 2011 година по валути е следната:

	Средства		Обврски	
	2012	2011	2012	2011
ЕУР	620,295	525,855	2,253	814
УСД	-	-	-	-
Вкупно	620,295	525,855	2,253	814

Друштвото е изложено само на ЕУР.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (продолжение)

6.2. Ризик од девизни валути

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2012 година по валути е следната:

	ЕУР	УСД	други	МКД	Вкупно
Парични средства	90	-	-	9,522	9,612
Побарувања од осиг.	19,491	-	-	-	19,491
Останати побарувања	6,927	-	-	628	7,555
Дадени позајмици	1,882	-	-	-	1,882
Депозити во банки	-	-	-	88,960	88,960
Вложувања	591,905	-	-	-	591,905
	620,295			99,110	719,405
Обврски за штети	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	26,555	26,555
Обврски за лизинг	2,253	-	-	-	2,253
	2,253			26,555	28,808

Изложеноста на девизни валути според типот на финансиските средства и обврски на 31 декември 2011 година по валути е следната:

	ЕУР	УСД	други	МКД	Вкупно
Парични средства	3	-	-	7,162	7,165
Побарувања од осиг.	14,336	-	-	-	14,336
Останати побарувања	6,118	-	-	890	7,008
Дадени позајмици	1,112	-	-	-	1,112
Депозити во банки	25,000	-	-	45,000	70,000
Вложувања	479,286	-	-	-	479,286
	525,855			53,052	578,907
Обврски за штети	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	23,421	23,421
Обврски за лизинг	814	-	-	-	814
	814			23,421	24,235

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2012	2011	2012	2011
ЕУР	61,804	52,504	(61,804)	(52,504)
УСД	-	-	-	-
Нето Ефект	61,804	52,504	(61,804)	(52,504)

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

	31 декември	
	2012	2011
Финансиски средства		
<i>Некаматоносни:</i>		
- Парични средства	19	13
- Побарувања од осигурување	19,491	14,336
- Останати побарувања	7,502	7,008
	27,065	21,357
<i>Каматоносни со променлива камата:</i>		
- Парични средства	9,593	7,152
- Депозити во банки	88,960	70,000
	98,553	77,152
<i>Каматоносни со фиксна камата:</i>		
- Вложувања во записи	-	13,904
- Вложувања во државни обврзници	591,905	465,382
- Дадени позајмици	1,882	1,112
	593,787	480,398
	719,405	578,907
Финансиски обврски		
<i>Некаматоносни:</i>		
- Обврски за штети	-	-
- Останати тековни обврски	26,555	23,421
	26,555	23,421
<i>Каматоносни со фиксна камата:</i>		
- Обврски за лизинг	2,253	814
	2,253	814
	28,808	24,235

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 2% процентни поени на каматните стапки на дадените депозити. Анализата е направена на салдата на депозити во банки на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2012	2011	2012	2011
Депозити во банки	1,779	1,400	(1,779)	(1,400)
Нето ефект	1,779	1,400	(1,779)	(1,400)

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2012 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	9,612	-	-	-	9,612
Побарувања од осиг.	19,491	-	-	-	19,491
Останати побарувања	628	-	6,927	-	7,555
Дадени позајмици	27	373	1,482	-	1,882
Депозити во банки	8,360	8,500	72,100	-	88,960
Вложувања	-	-	12,761	579,144	591,905
	38,118	8,873	93,270	579,144	719,405
Обврски за штети	-	-	-	-	-
Останати обврски	26,555	-	-	-	26,555
Обврски за лизинг	43	129	344	1,737	2,253
	26,598	129	344	1,737	28,808

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2011 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	7,165	-	-	-	7,165
Побарувања од осиг.	14,336	-	-	-	14,336
Останати побарувања	890	-	6,118	-	7,008
Дадени позајмици	-	91	1,021	-	1,112
Депозити во банки	6,500	38,500	25,000	-	70,000
Вложувања	13,904	-	1,132	464,250	479,286
	42,795	38,591	33,271	464,250	578,907
Обврски за штети	-	-	-	-	-
Останати обврски	23,421	-	-	-	23,421
Обврски за лизинг	52	156	416	190	814
	23,473	156	416	190	24,235

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.5. Управување со ризикот од капитал

Агенцијата за супервизија на осигурување како главен регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е должно да ја одржува стапка на адекватност на капиталот во однос на обемот на работа и класите на осигурување во рамките на осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивот на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даночите и придонесите, како и дивиденда предвидена за исплата), доколку е потврдена од овластен ревизор;

При пресметка на основниот капитал на Друштвото следните ставки се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година;

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото, кој не смее да биде повисок од 50% од основниот капитал) се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- премии од емитирани кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање;

Адекватноста на одржувањето на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од страна на раководството на Друштвото.

Табелата подолу ја дава пресметката на вкупниот капитал и односот со маргината на солвентност и гарантниот фонд на Друштвото на ден 31 декември 2012 и 2011 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.5. Управување со ризикот од капитал (Продолжение)

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	184,132	184,132
б) Резерви	16,184	11,424
в) Нераспоредена добивка	8,451	4,313
г) Откупени сопствени акции (-)	(14,609)	(14,609)
д) Нематеријални средства (-)	(716)	(843)
ѓ) Акумулирана и тековна загуба (-)	-	-
Вкупно капитал	193,442	184,417
2. Маргина на солвентност	32,090	25,698
3. Гарантен фонд (3,000,000 ЕУР)	184,500	184,132
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	161,352	158,719
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	8,942	285

Потребното ниво на маргина на солвентност пресметано согласно Законот за супервизија на осигурувањето изнесува 32,090 илјади МКД.

Гарантниот фонд изнесува 1/3 од маргината на солвентност, но не понизок од износот според кој Друштвото има добиено дозвола за работа, а тој изнесува 3,000,000 ЕУР.

6.6. Управување со ризикот од осигурување

Цели на управување со ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.6. Управување со ризикот од осигурување (Продолжение)

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. Друштвото активно управува со своите финансиски средства имајќи ги во предвид лимитите одредени со Законот. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото на ден 31 декември 2012 и 2011 во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
1. Вложувања на средства		
а) Пари во благајна и на сметки (максимум до 3% од технички резерви)	8,080	2,511
б) Депозити во банки (максимум до 60% од технички резерви)	88,960	70,000
в) Хартии од вредност издадени од РМ (максимум до 80% од технички резерви)	383,440	284,572
г) Дадени аванси и позајмици од полиси за осигурување на живот (максимум до 20% од математичка резерва)	1,881	1,112
д) Недоспеани побарувања за премии (максимум до 20% од резерва за преносни премии)	-	-
Вкупно средства	482,361	358,195
2. Технички резерви		
а) Резерви за преносни премии	5,339	4,440
б) Резерви за бонуси и попусти	-	-
в) Резерви за штети	1,844	1,309
г) Математичка резерва	474,715	351,762
Вкупно технички резерви	481,898	357,511
3. Средства кои ги надминуваат резервите	463	684

**КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.6. Управување со ризикот од осигурување (Продолжение)

Останатите вложувања на средства во банкарски сметки, депозити во банки и хартии од вредност заедно со средствата кои ги надминуваат техничките резерви се вложувања на средства од капиталот на Друштвото.

Следната табела подолу ја дава пресметката на вкупните вложувања на средства и односот со техничките резерви и капиталот на Друштвото на ден 31 декември 2012 и 2011 во согласност со регулативата.

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
1. Вкупни вложувања на средства		
а) Пари во благајна и на сметки	9,612	7,165
б) Депозити во банки	88,960	70,000
в) Хартии од вредност издадени од РМ	591,905	479,286
г) Дадени аванси и позајмици од полиси за осигурување на живот	1,881	1,112
д) Недоспеани побарувања за премии (максимум до 20% од резерва за преносни премии)	-	-
Вкупно средства	692,358	557,563
2. Технички резерви		
Вкупно технички резерви	481,898	357,511
3. Капитал		
Вкупен капитал	193,442	184,417
4. Средства кои ги надминуваат резервите и капиталот (1-2-3)	17,018	15,635

7. Сегментно известување

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнис) сегменти, ниту како географски сегменти.

Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Бруто полисирана премија од животно осигурување	232,940	191,201
Бруто полисирана премија за незгода	10,861	9,785
	243,801	200,986
Премија предадена во реосигурување	(363)	(307)
Промена во преносни премии	(899)	(1,604)
Вкупно	242,539	199,075

9. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Приходи од камати	16,288	12,518
Приходи од амортизација на дисконт на обврзници	17,609	16,228
Позитивни курсни разлики	1,913	707
Капитална добивка	2,676	6,526
Други приходи	26	-
Вкупно	38,512	35,979

10. НАСТАНАТИ ШТЕТИ, нето

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
<i>Бруто исплати на осигуреници:</i>		
Исплатени штети од животно осигурување	5,269	2,402
Исплатени штети за незгода	2,964	2,579
Исплати за откуп на полиси	12,166	10,445
Надоместоци по основ на доживување	2,913	2,046
	23,312	17,472
Дел за реосигурување	(1,070)	-
Промена во бруто резерви за штети	535	26
Вкупно	22,777	17,498

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

11. РАСХОДИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Трошоци за посредници (стекнување на осигурување)	57,065	54,926
Бруто плати на вработени	21,941	16,023
Маркетинг трошоци	5,350	5,508
Трошоци за општа репрезентација	2,579	1,687
Трошоци за репрезентација поврзана со осигурување	3,476	1,567
Трошоци за наемнина	2,677	2,732
Амортизација	2,332	1,384
Надомести на членови на Одбор на Директори	1,284	672
Останати трошоци за вработени	-	1,122
Останати оперативни расходи	12,461	9,560
Вкупно	109,165	95,181

12. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Негативни курсни разлики	1,689	1,577
Камата за финансиски лизинг	273	101
Вкупно	1,962	1,678

13. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Тековен данок од добивка	683	448
Вкупно	683	448

Усогласување на законска со ефективна даночна стапка:

Непризнаени расходи:

Надомести на вработени (непризнати)	-	954
Репрезентација и спонзорства	5,456	3,011
Надоместоци на Одбор на директори	651	198
Премии за осигурување (лица)	154	215
Камати	272	101
Данок по задршка за исплатени дивиденди	255	-
Останати непризнаени расходи	41	-
Даночна основа	6,829	4,479
Пресметан данок од добивка по 10%	683	448
Други ослободувања	-	-
Данок од добивка	683	448
Добивка пред оданочување	21,632	14,728
Ефективна даночна стапка	3.16%	3.04%

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

14. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА И ОПРЕМА

	Софтвер (000) МКД	Опрема (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари	1,166	9,864	11,030
Набавки	177	5,158	5,335
Продажби	-	(771)	(771)
Состојба на 31 декември	1,343	14,251	15,594
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари	323	7,535	7,858
Амортизација за тековна година	304	2,028	2,332
Продажби	-	(771)	(771)
Состојба на 31 декември	627	8,792	9,419
Нето вредност на 31 декември 2012	716	5,459	6,175
Нето вредност на 31 декември 2011	843	2,329	3,172

Друштвото не располага со сопствен деловен простор односно користи простор земен под оперативен наем за кој се плаќа месечна закупнина (Види: Белешка 11).

Во рамките на опремата, вклучени се транспортни средства со нето сегашна вредност на 31 декември 2012 година од 2,743 илјади МКД (2011: 421 илјади МКД), кои се набавени со договори за финансиски лизинг од Маклеасе, Порше и НЛБ Лизинг со рок на плаќање до 2018 година (Белешка 22).

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

15. ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Вложувања во државни записи - номинална вредност	-	14,000
Недоспеана камата на записи	-	(96)
	<hr/>	<hr/>
	-	13,904
Вложувања во државни обврзници - номинална вредност	582,778	508,553
Недоспеан дисконт на обврзници	(30,252)	(43,171)
Вложувања во еврообврзници - номинална вредност	39,667	-
Недоспеан дисконт на еврообврзници	(288)	-
	<hr/>	<hr/>
	591,905	465,382
Вкупно	591,905	479,286

Заклучно со 31 декември 2012 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници во износ од 575,778 илјади МКД (2011: 465,382 илјади МКД) купени на македонската берза кои имаат рокови на доспевање над една година и фиксна каматна стапка од 2% годишно, како и вложување во државни обврзници со девизна клаузула со рок на доспевање од 5 години во износ од 7,000 илјади МКД и каматна стапка од 5.5% годишно.

Исто така, Друштвото има вложувања во еврообврзници издадени од РМ во износ од 39,379 илјади МКД (2011: нема) со рок на доспевање во декември 2015 година и фиксна каматна стапка од 4.625% годишно. Главницата од овие обврзници доспева за плаќање во 2015 година. Сите овие вложувања се мерени според методот на амортизирана набавна вредност.

16. ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Депозити во банки:		
НЛБ Тутунска Банка АД Скопје	-	3,500
Стопанска Банка АД Скопје	31,460	14,000
Комерцијална Банка АД Скопје	10,000	12,000
Охридска Банка АД Охрид	11,000	15,500
Шпаркасе Банка АД Скопје	8,500	25,000
Алфа Банка АД Скопје	4,000	-
Халк Банка АД Скопје	24,000	-
	<hr/>	<hr/>
	88,960	70,000
Дадени заеми на осигуреници	1,882	1,112
Вкупно	90,842	71,112

Заклучно со 31 декември 2012 година, Друштвото има орочени депозити во банки на износ од 88,960 илјади денари (2011: 70,000 илјади денари) со рок на орочување од три до дванаесет месеци, и каматни стапки кои се движат од 3.00% до 5.50% годишно (2011: од 3% до 4.50% годишно). Друштвото остварува приходи од камати од ваквите депозити и истите се прикажани во рамките на приходи од вложувања.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

17. ПОБАРУВАЊА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Побарувања за ненаплатена премија	23,447	16,956
Исправка на вредност на побарувања	(3,956)	(2,620)
Вкупно	19,491	14,336
<i>Промени во исправка на вредноста за годината:</i>		
Состојба на 1 јануари	2,620	1,444
Нови сомнителни побарувања	1,336	1,176
Наплати на сомнителни побарувања	-	-
Отписи	-	-
Состојба на 31 декември	3,956	2,620

18. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ СРЕДСТВА

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Побарувања по основ на:		
Недоспеани камати од обврзници	6,927	6,118
Недоспеани камати од депозити	145	630
Побарување од државата	6	12
Побарувања од вработените	125	131
Останати побарувања	352	117
Одложени трошоци за стекнување	1,155	128
Вкупно	8,710	7,136

19. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Денарски сметки во банки	1,423	4,641
Денарски сметки во банки (математичка резерва)	8,080	2,511
Благајни	19	13
Девизна сметка	90	-
Вкупно	9,612	7,165

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

20. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2012 Бр. на акции	2011 Бр. на акции	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Обични акции	30,000	30,000	184,132	184,132
Вкупно	30,000	30,000	184,132	184,132

Структурата на акционерскиот капитал со состојба на ден 31 декември 2012 и 2011 година според евиденцијата на ЦДХВ е како што следува:

	31 декември 2012 година		31 декември 2011 година	
	Број на акции	% на Учество	Број на акции	% на Учество
Кроација Осигурување дд, Загреб	27,750	92.50%	27,750	92.50%
Сопствени акции	2,250	7.50%	2,250	7.50%
Вкупно	30,000	100.00%	30,000	100.00%

Во текот на 2011 година според одлука на Собрание на акционери откупени се 2,250 сопствени акции од акционерот Триглав Осигурување АД по вредност од 105 евра по акција, односно вкупно 236,250 евра или 14,650 илјади МКД. На почетокот од 2013 година, дел од овие акции се продадени на акционерот Кроација осигурување дд, Загреб (белешка 26).

21. МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Состојба на 1 јануари	351,762	247,468
Ново издвојување во текот на годината	122,953	104,294
Состојба на 31 декември	474,715	351,762

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашна вредност на идните обврски врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници. Истата е потврдена од страна на овластен независен актуар.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

22. ОБВРСКИ ЗА ФИНАНСИСКИ ЛИЗИНГ

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Долгорочни обврски за финансиски лизинг	2,253	814
Минус: тековна доспеаност на лизингот	(516)	(624)
Нето долгорочни обврски	1,737	190
 Доспевање за плаќање:		
Во рок од една година	516	624
Во рок над една до пет години	1,698	190
Над 5 години	39	-
	2,253	814

23. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Добавувачи во земјата	486	2,471
Примени аванси од осигуреници	13,433	13,951
Обврски за данок на добивка (тековен и задржан)	573	151
Обврски спрема посредници	11,700	6,528
Останати тековни обврски	363	320
 Вкупно останати тековни обврски	26,555	23,421

24. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со своето матично друштво, како и со останатите друштва кои се поврзани со матичното друштво.

Трансакциите со овие поврзани субјекти се како што следува:

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Побарувања од:		
Кроација Осигурување дд, Загреб	-	-
Кроација Лојд дд, Загреб	-	-
Кроација Осигурување неживотно осигурување Скопје	215	16
Вкупно	215	16

Расходи:

Кроација Осигурување дд, Загreb	-	-
Кроација Лојд дд, Загreb	363	308
Кроација Осигурување Неживотно осигурување Скопје	159	326
Вкупно	522	634

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

24. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (Продолжува)

	2012 (000) МКД	2011 (000) МКД
Приходи:		
Кроација Осигурување дд, Загреб	-	-
Кроација Лојд дд, Загреб	1,070	-
Кроација Осигурување Неживотно осигурување Скопје	215	-
Вкупно	1,285	-

25. НЕИЗВЕСНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ

Неизвесни средства

Друштвото се јавува како тужител во една судска постапка против друштвото ВАРДАР ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје во износ од 6,458 илјади МКД или 105,000 ЕУР која произлегува од тужба за неуплатени средства во организационен фонд за 2007 и 2008 година. Друштвото има добиено пресуда со која спорот е изгубен, но предметот е по ревизија пред Врховниот Суд на Република Македонија. Исходот е неизвесен.

Неизвесни обврски

Друштвото не се јавува како тужена странка во судски постапки. Исто така, Друштвото нема дадено гаранции на трети лица.

26. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Според Одлука на Собрание на акционери на Друштвото донесена во 2012 година и по спроведена постапка, на почетокот на 2013 година извршено е отуѓување на 750 сопствени обични акции на акционерот Кроација Осигурување дд Загреб. Продажната вредност на акциите изнесува 105 ЕУР по акција, односно вкупна продажна вредност од 78,750 ЕУР или 4,844 илјади МКД. Акциите кои биле предмет на продажба претставуваат 2.5% од основната главнина на Друштвото, со што вкупното учество на акции кои ќе ги поседува Кроација Осигурување дд Загреб изнесува 95%. Ваквата промена е регистрирана кај сите надлежни институции во јануари 2013 година.

**Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај
за работењето согласно одредбите на ЗТД**

Согласно член 476, став 4 од Законот за трговски друштва Годишната сметка која ја изготвуваат трговските друштва вклучува биланс на состојба и биланс на успех и објаснувачки белешки.

Согласно член 476, став 6 од Законот за трговски друштва Годишната сметка и финансискиот извештај кои се однесуваат за иста деловна година и кои се подготвени согласно одредбите на Законот и со прописите за сметководство треба да содржат идентични податоци за состојбата на средствата, обврските, приходите, расходите, главнината и остварената добивка односно загуба на друштвото за деловната година.

Согласно член 477, став 6 од Законот за трговски друштва, Органот на управување на Друштвото, покрај годишната сметка, односно финансиските извештаи, е должен, по завршување на секоја деловна година да изготви и извештај за работата на друштвото во претходната година со содржина определена во член 384 став 7 од ЗТД.

Годишната сметка на Друштвото (Биланс на состојба и Биланс на успех) и Годишниот извештај за работење се дадени во Додатоците 2 и 3.

Органот на Управување на Друштвото го разгледал и одобрил Годишниот извештај за работење.

Кроација Осигурување АД Скопје
Извршен Директор

Годишна сметка за 2012 година

- Биланс на состојба (Извештај за финансиска состојба)
- Биланс на успех (Извештај за сеопфатна добивка)

Годишен извештај за 2012 година